

PS-I.431.2.15.2025

PROTOKÓŁ
KONTROLI PROBLEMOWEJ
przeprowadzonej
w Środowiskowym Domu Samopomocy w Starym Kurowie

Działając na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2025 r., poz. 1214), przepisów rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz.U. z 2025 r., poz. 1065) oraz przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz.U. z 2020 r., poz. 249)

zespół inspektorów w składzie:

- 1. Marta Mikołajczyk** – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim, posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 225-1/2025 z 20 sierpnia 2025 r. – kierująca zespołem inspektorów;
- 2. Marzena Modrzewska** – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim, posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 225-2/2025 z 20 sierpnia 2025 r. – członek zespołu inspektorów;

(akta kontroli str. 1-2)

przeprowadził, w okresie od 3 września 2025 r. do 16 września 2025 r., w Środowiskowym Domu Samopomocy w Starym Kurowie, ul. Kościuszki 77/4 kontrolę problemową w zakresie wskaźnika zatrudnienia w zespole wspierająco-aktywizującym oraz kwalifikacji kadry. Celem kontroli było podniesienie jakości świadczonych usług. Czynności w siedzibie jednostki dokonano 3 września 2025 r.

(akta kontroli str. 3)

Ocenie poddano zagadnienia:

1. Wskaźnik zatrudnienia w zespole wspierająco-aktywizującym.
2. Kwalifikacje kadry zespołu wspierająco-aktywizującego.

(akta kontroli str. 4-7)

Do oceny powyższych zagadnień zespół inspektorów przyjął:

- a. dokumenty udostępnione kontrolującemu, w toku czynności dokonanych w siedzibie jednostki:
  - akta osobowe Kierownika i wszystkich pracowników Zespołu Wspierająco-Aktywizującego;

- dokumentację, dotyczącą ewidencjonowania czasu pracy pracowników za sierpień 2025 r. i 1-3 września 2025 r.;
- b. dokumentację przekazaną przez Kierownik ŚDS e-PUAPem 3 i 15 września 2025 r., e-mailem 11 i 12 września 2025 r., w tym na pisemne wezwanie Dyrektor WPS z 12 września 2025 r.;
- c. dokumentację dostępną w aktach Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim (znak sprawy: PS-I.431.1.17.2023 – kontrola kompleksowa).

Czynności kontrolnych dokonano w obecności Pani Beaty Rokaszewicz – Kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy w Starym Kurowie.

Przed przystąpieniem do kontroli, zespół inspektorów złożył pisemne oświadczenia, o braku okoliczności, uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

(akta kontroli str. 8-9; 195)

Dokonano na tej podstawie następujących ustaleń:

1. Wskaźnik zatrudnienia w zespole wspierająco-aktywizującym.

Realizacja ustawowych zadań możliwa jest wyłącznie wtedy, gdy istnieją faktyczne ku temu warunki. Ustawodawca zapewnił obowiązek zatrudnienia minimalnej liczby pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego, jako gwarancję odpowiedniej jakości usług w indywidualnej i grupowej pracy z uczestnikiem.

Zgodnie z zapisami rozporządzenia z 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego wynosi nie mniej niż 1 etat na: 7 uczestników w domu typu A, 5 uczestników w domu typu B i C, 3 uczestników w domu typu D.

Listy obecności pracowników prowadzone są rzetelnie. ŚDS spełnia wymagany minimalny wskaźnik zatrudnienia w Zespole Wspierająco-Aktywizującym.

Kontrolujący przeanalizowali listy obecności pracowników za sierpień 2025 r. i 1-3 września 2025 r. Na tej podstawie ustalili, że w ŚDS jest jeden pracownik długotrwale nieobecny, za którego nie zatrudniono zastępstwa. Obecności pracowników zaznaczane są podpisami. W przypadku nieobecności pracowników - przyczyna nieobecności - wpisywana jest po zakończonym miesiącu. Do takiej listy obecności nie mają wglądu pracownicy.

Kontrolujący dokonali analizy przedłożonych akt osobowych pracowników i zbadali wskaźnik zatrudnienia w ZWA według stanu na dzień rozpoczęcia czynności kontrolnych (3.09.2025 r.). W ŚDS – na dzień kontroli – zatrudnieni byli: kierownik, dwóch starszych instruktorów terapii zajęciowej, pracownik socjalny, starszy instruktor KO, instruktor terapii, dwie osoby na łączonym stanowisku: instruktor terapii zajęciowej i kierowca busa.

Zespół inspektorów ustalił, że członkowie zespołu mają podpisane umowy o pracę na czas nieokreślony i określony. Pracownicy realizują zadania wyłącznie na rzecz tego ośrodka wsparcia. Wszyscy zatrudnieni pracownicy oraz kierownik są członkami zespołu

wspierająco-aktywizującego (Zarządzenie Nr.021.2.2025 Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy „U Motyla” w Starym Kurowie z dnia 1 września 2025 r.).

Zarządzenie Wojewody Lubuskiego – z dnia 18 marca 2025 r. – w sprawie ustalenia sposobu wykonywania zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi w województwie lubuskim zakłada, że do wskaźnika zatrudnienia w ZWA, wlicza się kierownika ośrodka wsparcia w wymiarze wskazanym w umowie o pracę, pod warunkiem, że realizuje on zadania na rzecz uczestników ośrodka wsparcia, w którym jest zatrudniony. Do wskaźnika w ZWA wlicza się wyłącznie pracowników zatrudnionych na umowę o pracę i posiadających, co najmniej trzymiesięczne doświadczenie zawodowe polegające na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Wysokość wskaźnika zatrudnienia regulują przepisy § 12 rozporządzenia ws. ŚDS. W myśl § 12 ust. 1a rzeczonoego rozporządzenia, w przypadku uczestników z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu, będących uczestnikami domów typu A, B i C, wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego wynosi nie mniej niż 1 etat na 3 uczestników.

Kontrolujący przeanalizowali dokumentację kwalifikującą do poszczególnych typów wszystkich 29 uczestników, w tym dwóch uczestników przyjętych na zastępstwo za długotrwale nieobecnych. Na tej podstawie kontrolujący ustalili, że do typu C kwalifikuje się 15 osób (13 uczestników stałych i 2 osoby przyjęte na zastępstwo), do typu D kwalifikuje się 12 osób. Dodatkowo dwóch – długotrwale nieobecnych uczestników – kwalifikuje się do typu D. Kierownik nie pobiera na nich zwiększonej dotacji zatem do wskaźnika uwzględniono wyłącznie osoby przyjęte na zastępstwo.

Wskaźnik zatrudnienia – liczony zgodnie z dyspozycją § 12 ust. 1, 1a – powinien wynosić **7 etatów** (typ C – 15 osób, typ D – 12 osób).

ŚDS **spełnia wymagany minimalny wskaźnik zatrudnienia w ZWA**. Wartość wskaźnika zatrudnienia – w dniu kontroli – w Zespole **wynosiła 7 etatów**. Kontrolujący do wskaźnika wliczyli:

- 6 etatów pracowników świadczących pracę;
- 1 etat Kierownika (prowadzi dziennik pracy z uczestnikami).

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego – w piśmie z 28 lipca 2025 r. – przedłożyła opinię Departamentu Pomocy Społecznej MRPiPS. Wynika z niej, że jednostka, w której przebywają osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu jest zobowiązana do zapewniania dla tych osób warunków określonych w ustawie o pomocy społecznej i rozporządzeniu. W takiej sytuacji organ prowadzący ośrodek wsparcia jest zobowiązany wystąpić z wnioskiem do Wojewody Lubuskiego o ustalenie profilu środowiskowego domu. Obecny profil kontrolowanego ŚDS **uwzględnia** faktyczne typy uczestników.

(akta kontroli str. 8-152; 165-194; 208)

Przeprowadzone czynności kontrolne nie wykazały uchybień w badanym zakresie.

2. Kwalifikacje kadry zespołu wspierająco-aktywizującego.

Ustawodawca zapewnił obowiązek zatrudnienia wykwalifikowanych, stale rozwijających wiedzę i umiejętności pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego, jako gwarancję odpowiedniej jakości usług w indywidualnej i grupowej pracy z uczestnikiem.

W ŚDS zatrudnia się Kierownika realizującego zadania wyłącznie na rzecz Domu, w pełnym wymiarze godzin. Kierownik ŚDS posiada wymagane kwalifikacje. Kierownik i pracownicy ŚDS posiadają doświadczenie zawodowe w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi. Pracownik ŚDS nie posiada kwalifikacji wymaganych na zajmowanym stanowisku. Zakresy obowiązków pracowników, na stanowiskach zajmowanych w dniu kontroli, są adekwatne do zajmowanych stanowisk.

Zgodnie z treścią zarządzenia Wojewody Lubuskiego – z dnia 18 marca 2025 r. – w sprawie ustalenia sposobu wykonywania zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi w województwie lubuskim:

- ośrodkiem wsparcia kieruje kierownik ośrodka wsparcia zatrudniony w pełnym wymiarze w tym ośrodku i na jego rzecz;
- kierownik ośrodka wsparcia realizuje zadania wyłącznie na rzecz tego ośrodka wsparcia.

Ponadto kierownik Domu zobowiązany jest posiadać:

- wykształcenie wyższe na kierunku mającym zastosowanie przy świadczeniu usług w domu;
- co najmniej półroczne doświadczenie zawodowe polegające na świadczeniu usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej;
- specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Kierownik ŚDS w Starym Kurowie zatrudniony jest na cały etat. Posiada wykształcenie wyższe na kierunku mającym zastosowanie przy świadczeniu usług w ŚDS (magister na kierunku pedagogika) i tytuł organizatora pomocy społecznej - 2004 r.). Posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej i doświadczenie zawodowe polegające na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Kontrolujący przeanalizowali akta osobowe wszystkich pracowników Zespołu Wspierająco-Aktywizującego zatrudnionych na rzecz ŚDS. Na dzień kontroli wszyscy pracownicy posiadają co najmniej trzymiesięczne doświadczenie zawodowe w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi. **W dniu kontroli pięciu pracowników nie posiadało kwalifikacji wymaganych na zajmowanym stanowisku:**

- 3 osoby zatrudnione na stanowisku instruktora terapii zajęciowej – posiadają zaświadczenie potwierdzające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy i umiejętności. Celem szkolenia było zdobycie wiedzy i umiejętności w zakresie istoty terapii zajęciowej i kwestii związanych z organizacją zajęć terapeutycznych. W zaświadczeniu wskazano na uzyskanie potwierdzenia posiadania kwalifikacji zawodowych w obrębie zawodu terapeuty zajęciowy. Zaświadczenie potwierdza jedynie podnoszenie wiedzy i umiejętności, a nie kwalifikacji zawodowych. Rzeczone szkolenie nie spełnia wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa

branżowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 316 ze zm.). Po ukończeniu danego szkolenia osoby nie mogą przystąpić do egzaminu zawodowego¹.

- 2 osoby zatrudnione na stanowisku instruktora terapii i kierowca busa – brak kursu specjalistycznego, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1638 ze zm.).

Analiza zakresów czynności pracowników - na stanowiskach zajmowanych w dniu kontroli - wykazała, że są adekwatne do zajmowanych stanowisk.

W toku czynności kontrolnych, Kierownik ŚDS – porozumieniem zmieniającym warunki płacy i pracy z 12 września 2025 r., – zmieniła stanowiska czterem pracownikom:

- starszemu instruktorowi terapii zajęciowej na terapeutę;
- starszemu instruktorowi terapii zajęciowej na starszego instruktora reintegracji zawodowej;
- 2 instruktorom terapii/ kierowcom busa na opiekuna.

Pracownicy posiadają kwalifikacje wymagane na zajmowanych – po zmianie 12.09.2025 r. - stanowiskach. **Jeden pracownik (instruktor terapii zajęciowej) nie posiada kwalifikacji wymaganych na zajmowanym stanowisku** (brak dyplomu zawodowego lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe na stanowisku starszy instruktor terapii zajęciowej).

Pracownicy prowadzący treningi umiejętności społecznych zostali przeszkoleni w zakresie określonym w §11 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Pracownicy posiadają szkolenie w zakresie prowadzenia treningu umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się (§ 23 ust. 2). Kierownik nie organizowała szkolenia dla pracowników, w częstotliwości wymaganej przepisami, tj. co najmniej raz na 6 miesięcy.

Analiza akt osobowych pracowników Zespołu Wspierająco-Aktywizującego, których zakres obowiązków obejmuje prowadzenie treningów umiejętności społecznych, wykazała, że wszyscy posiadają przeszkolenie w zakresie określonym w §11 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Szkolenie, o którym mowa w §23 ust. 2 cyt. rozporządzenia, w zakresie prowadzenia treningu umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się przeprowadza się dla wszystkich pracowników. Dla osób realizujących treningi z umiejętności komunikacyjnych częstotliwość szkolenia nie może być rzadsza niż raz na trzy lata. Z przedłożonych przez Kierownik dokumentów wynika, że pracownicy odbyli wymagane szkolenie.

Kontrolujący ustalili, że **Kierownik ośrodka wsparcia - w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 30 czerwca 2024 r. - nie organizowała, co najmniej raz na 6 miesięcy, szkolenia dla pracowników w zakresie tematycznym wynikającym ze zgłoszonych potrzeb.**

---

¹ minimalny okres nauczania w zawodzie opiekun osoby starszej (w klasyfikacji zawodów pod numerem 341202) - 2 lata; możliwość prowadzenia kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych; zgłoszenie do OKE w terminie 14 dni od daty rozpoczęcia kursu

Pracownicy mieli możliwość uczestniczenia w szkoleniach wewnętrznych prowadzonych przez Kierownik ŚDS. W pozostałym badanym okresie (od lipca 2024 r. do dnia kontroli) szkolenia organizowano zgodnie z przepisami.

Szkolenia dla pracowników, obejmowały m.in. następującą tematykę: „Terapia ręki”, „Strategie pracy terapeutycznej w ŚDS”, „Relacja terapeuty - uczestnik podstawą tworzenia skutecznych ŚDS”, „Trening umiejętności i społecznych, warsztat kompetencji społecznych i personalno – społecznych”, „Wsparcie rozwoju umiejętności i kwalifikacji w sektorze opiekuńczym”, „W rytmie siebie - twórcza przestrzeń wytchnienia”, „Nowoczesne narzędzia wsparcia terapeutycznego pracowników ŚDS”, „Biblioterapia”.

(akta kontroli str. 8-164;196-207)

Przeprowadzone czynności kontrolne wykazały uchybienia w badanym zakresie. W dniu kontroli Kierownik ŚDS zatrudniała osoby bez wymaganych – na zajmowanym stanowisku – kwalifikacji. Jeden pracownik ŚDS nie posiada wymaganych – na zajmowanym stanowisku – kwalifikacji. Kierownik nie organizowała szkolenia dla pracowników w częstotliwości wymaganej przepisami, tj. co najmniej raz na 6 miesięcy.

Wnioski:

1. Listy obecności pracowników prowadzone są rzetelnie.
2. ŚDS spełnia wymagany minimalny wskaźnik zatrudnienia w Zespole Wspierająco-Aktywizującym.
3. W ŚDS zatrudnia się kierownika realizującego zadania wyłącznie na rzecz Domu, w pełnym wymiarze godzin. Kierownik ŚDS posiada wymagane kwalifikacje. Kierownik i pracownicy posiadają doświadczenie zawodowe w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi.
4. W dniu kontroli pięciu pracowników nie posiadało kwalifikacji wymaganych na zajmowanym stanowisku.
5. Jeden pracownik ŚDS nie posiada kwalifikacji wymaganych na zajmowanym stanowisku.
6. Zakresy obowiązków pracowników - na stanowiskach zajmowanych w dniu kontroli - adekwatne do zajmowanych stanowisk.
7. Pracownicy prowadzący treningi umiejętności społecznych zostali przeszkoleni w zakresie określonym w § 11 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Pracownicy posiadają szkolenie w zakresie prowadzenia treningu umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się (§ 23 ust. 2).
8. Kierownik nie organizowała szkolenia dla pracowników, w częstotliwości wymaganej przepisami tj. co najmniej raz na 6 miesięcy.

Wnioski zawarte w punktach:

- 4, 5, 8 stanowią **istotne uchybienia**.

Za stwierdzone uchybienia odpowiedzialny jest Kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy w Starym Kurowie.

Na tym kontrolę zakończono.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu do książki kontroli znajdującej się w Środowiskowym Domu Samopomocy w Starym Kurowie, pod pozycją nr 8.

POUCZENIE

Zgodnie z § 17 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.

Ponadto kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim wobec zastrzeżeń.

Niniejszy protokół kontroli sporządzono w 3 jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Kierownikowi Środowiskowego Domu Samopomocy w Starym Kurowie, drugi Wójt Gminy Stare Kurowo, trzeci pozostawiono w aktach Wydziału Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wielkopolskim.

Kontrolujący:

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Oddziale Nadzoru i Kontroli
w Pomocy Społecznej
w Wydziale Polityki Społecznej

Marta Mikołajczyk

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Oddziale Nadzoru i Kontroli
w Pomocy Społecznej
w Wydziale Polityki Społecznej

Marzena Modrzewska

Kierownik jednostki:

Kierownik ŚDS „U Motyla”
w Starym Kurowie

Beata Rokaszewicz

Gorzów Wielkopolski, dnia 17 września 2025 r.

Stare Kurowo, dnia 22 września 2025 r.

Lubuski Urząd Wojewódzki
w Gorzowie Wielkopolskim
ul. Jagiellończyka 8
66-400 Gorzów Wlkp.